

[Niels Helveg Petersen]

radikale venstre redegjort for sin vurdering af sanktionssagen.

Hvad endelig det fjerde angår, samarbejdet om at finde frem til mere præcise regler, så er det just det, som markedsudvalgets underudvalg er i gang med, og som jo er det vigtige, der nu står tilbage, og hvor partierne burde kunne finde frem til mere præcise regler.

Ét spørgsmål har vi diskuteret løbende under hele forløbet. Det er spørgsmålet: er Danmark bundet, eller er vi ikke? Der er kommet nye bidrag til denne diskussion her på det sidste, og dem vil jeg da gerne kommentere. Jeg vil sige, at den faktiske situation i dag er den, at Danmark er udtrådt af sanktionerne. Vi er ikke bundet. De pågældende varer kan importeres til Danmark. Ingen har anfægtet, at sådan forholder det sig. Faktisk anerkendes det altså, at Danmark er udtrådt. Alle accepterer denne tingenes tilstand. Ja men, siger man så, juridisk er der tvivl. Ja men hvad tvivl er der egentlig, når det forholder sig sådan, at det faktiske er, at vi er udtrådt? Hvis man accepterer de faktiske forhold, så har de faktiske forhold vægt over for alle juridiske spidsfindigheder. Hvis man i klare tilfælde – og der er jo klare fortilfælde: der er efterhånden Italien, der er Irland, og der er Danmark – ikke er bundet rent faktisk, hvor bliver så egentlig juraen af? Det synes jeg er vigtigt at slå fast. Jeg synes også, at det havde været langt at foretrække, om forespørgerne havde erkendt, at sådan var det, at vi ikke var bundet, og selv havde medvirket til at udrydde enhver form for tvivl. Hvad kan være mere effektivt til at udrydde den tvivl, hvis man mener, den er der, end at et tordnende flertal i det danske folketing konstaterer: vi er ikke bundet, vi finder os ikke i at være bundet på det grundlag, der her foreligger.

Steen Folke (VS):

VS' linje i denne sag har hele vejen igennem været principiel. Vi har ikke deltaget i nogen jagt på udenrigsministerens person. Det er klart, at det ville være os kærkomment, hvis det kunne lykkes at fælde den nuværende regering, på et hvilket som helst tidspunkt, men vi mener sådan set ikke, at denne sag kan bære det, selv om udenrigsministeren også efter vores vurdering rent fak-

tisk er gået ud over det mandat, han fik i markedsudvalget. Men vi har fastholdt, at det er det principielle, som vi har ønsket at debattere. Det er også derfor, vi har været med til at udforme dagens forespørgsel på en sådan måde, at den koncentrerer sig om de principielle ting i hele debatten: spørgsmålet om veto retten, om artikel 113 og om mandatgivningen.

Det er klart for os, ikke mindst som EF-modstandere, at veto retten er vigtig, og det er vigtigt at fastholde, at den må være en realitet. I denne sag er der i kraft af udenrigsministerens ubehændige adfærd sket det, at veto retten i praksis blev sat ud af kraft – ikke fordi ministeren ønskede det sådan, men på grund af det handlingsforløb, der rent faktisk var. Derfor er der grund til at tage debatten om veto retten med ind. Det vender jeg i øvrigt tilbage til.

Med hensyn til brugen af artikel 113 er det klart, at det er overordentlig vigtigt for os, ikke mindst som EF-modstandere, at det trods alt fastholdes, at der er forskel på den del af EF, som er baseret på Romtraktatens artikler, og så det politiske samarbejde, EPS, som ikke har noget direkte med traktaten at gøre. Derfor er det et vigtigt principielt spørgsmål, når artikel 113 fuldstændig uretmæssigt bliver brugt til rent politisk motive-rede sanktioner.

Spørgsmålet om mandatgivning er det tredje hovedpunkt, vi har lagt op til debat om. Det er principielt vigtigt, og det er ikke et spørgsmål, som alene er rejst i kraft af den konkrete sag, som debatten her de sidste måneder har drejet sig om, spørgsmålet om forlængelse af sanktionerne mod Sovjetunionen. I de år, hvor jeg har siddet i markedsudvalget, har der i snesevis af gange været usikkerhed om de mandater, der er søgt, og om de mandater, der er givet fra udvalgets side. I enkelte tilfælde har det været så grotesk, at udvalget slet ikke er blevet opmærksomt på, at en minister faktisk søgte mandat til at gennemføre noget, gå ind for at tilslutte sig det ene eller det andet. Det er altså et spørgsmål, som er vigtigt i relation til det løbende arbejde i markedsudvalget, og det er i øvrigt et spørgsmål, som vi på linje med andre gang på gang har rejst i udvalget og har krævet at få større klarhed om.

Hvis jeg skal uddybe bemærkningerne om brugen af artikel 113 lidt, vil jeg gerne henvi-